

[Vagn Bro.]

idet telegraf og telefon er afbrudt. Dette spørgsmål om forholdsordrer har vi jo drøftet her i tinget, og jeg ved, at de vil være svære at give, ja, jeg erkender det, men taler man om fuldmagter, som en regering kan give grundlovmæssigt, så må jeg erkende, således som den højtærede statsminister gjorde det i sin fremsættelsestale, at det er tvivlsomt, om grundloven vil tillade en, om jeg så må sige, almindelig provisorisk lovgivning, og derfor er det rigtigt, at vi drøfter dette spørgsmål. Men jeg tror også, at vi skulle drøfte, om der var mulighed for visse retningslinjer for en forholdsordre for embedsmændene. Dette er, om jeg så må sige, ganske den samme sag set blot fra de enkelte i forhold til staten, medens lovforslaget omhandler staten set i forhold til de enkelte.

Jeg kan for min part anbefale en grundig og velvillig udvalgsbehandling.

Marie Antoinette von Lowzow: Det her fremsatte lovforslag er jo i hele sin art en dansk lovgivning; og på baggrund af vort kendskab til den totalitære krig, og hvis vi ellers vil tage ved lære af den lovgivning, der findes i andre lande, her naturligvis særlig hos vore allierede i NATO-landene, må man erkende, at en lovgivning om det civile beredskab er en absolut nødvendighed. Den er i virkeligheden en nødvendig del af de samlede forsvarslove, for selv om der er et nok så godt og stærkt opbygget forsvar af de tre værn, ville det være ganske nytteløst, hvis hjemmeværnet og civilforsvaret bryder sammen, hvis administration, kommunikation, forsyningerne og det psykologiske forsvar ikke er i orden, og hvis den moralske forsvarsvilje ikke kan opretholdes. Det civile beredskab og det psykologiske forsvar må være en grundlæggende del af det almindelige forsvar.

Det er derfor i høj grad tilfredsstillende, at regeringen har bragt dette lovforslag frem. Om det foreliggende lovforslag har

en form, som er tilfredsstillende, er jo en anden sag, som vi får anledning til at se nærmere på og drøfte indgående.

Lovens § 1 er en formålsparagraf, og vi får dér at vide, at formålet er inden for det samlede forsvar at sikre opretholdelse af regeringens funktioner og af den statslige og kommunale forvaltning, opretholdelse af ro og orden, produktionsevne, transport- og kommunikationsapparat og sikring og fordeling af forsyninger af enhver art.

Med hensyn til regeringens funktioner og administrationen finder vi i lovforslagets § 6 svaret på, hvordan administrationen skal sikres opretholdt. Her tales ikke alene om „krig“, men også om „truende udsigt til krig“. Paragraffen er imidlertid en ren bemyndigelsesparagraf ikke alene til regeringen i sin helhed, men til hver af de enkelte fagministre, når den siger, at vedkommende minister kan træffe bestemmelse om, i hvilket omfang de beføjelser, der kan udøves af centrale forvaltningsmyndigheder, skal kunne udøves af dertil udpegede forvaltningsorganer.

I bemærkningerne til lovforslaget omtales, at det bliver nødvendigt ud over den foreliggende lovgivning at udarbejde en fuldmagtslovgivning. Hvordan en sådan lovgivning vil blive udformet, ved vi altså ikke, men lovforslagets § 6 har dog foregrebet en kommende fuldmagtslovgivning ikke så lidt. Ser man på paragraffen, må man spørge sig selv, hvor den almindelige lovgivning er henne i påkommende tilfælde, hvor folketinget eller folketingets repræsentanter kommer med ind i billedet, når der skal foretages så vidtgående ændringer i den udøvende magt.

Forudsætningen for at benytte paragraffens bemyndigelse må vel efter de linjer, der trækkes op i bemærkningerne til lovforslaget og den skriftlige fremsættelse, være, at tinget ikke kan komme i funktion eller ikke kan handle hurtigt nok med hensyn til en lovgivning i en akut situation, men vil det altid være tilfældet, også under det, man omtaler som truende udsigt til